

KS HORJUL – GOSTITELJ LETOŠNJEGA OBČINSKEGA PRAZNIKA

Možnosti nadaljnjega razvoja kraja so tu!

Ko omenjamo krajevno skupnost Horjul gre uvidoma poudariti, da bo tod osrednja prireditev ob letošnjem občinskem prazniku, 27. aprila. Vzrokov za to je obilo. Horjulčani so se že v narodnoosvobodilnem boju izkazali kot napredno misleči in zavedni Slovenci. V novejši zgodovini pa so dosegali uspeh za uspehom, vse do današnjih dni. Danes se na praznovanje mrzlično pripravljajo, saj so si za ta trenutek zadali številne naloge. Slavnostnega trenutka ne bodo obeležili zgolj z izobešanjem zastav in ureditvijo okolice; V Kisovniku na Vrzdencu bodo izvedli strelsko tekmovanje z vojaško puško, poleg lovcev iz Horjula in Šentjošta pa bodo sodelovali še člani horjulske organizacije ZRVS in mladina. Organizirali bodo kolesarski trim na relaciji Pečarič-Horjul in obratno, člani prosvetnega društva pa bodo uprizorili dramo »Snaha«. Še in še se bodo nizale prireditve, celih štirinajst dni, torej do centralne proslave, ki bo v Horjulu ob kresovih na predpraznični dan, 26. aprila.

Uspešno delovanje vaških odborov

In kakšna je KS Horjul danes? Šteje kar 2.600 prebivalcev, od katerih se večina vozi na delo v Ljubljano, večji del ostalih pa je zaposlenih v domači industriji. Horjul je podeželska krajevna skupnost, kljub temu pa je le malo prebivalcev, ki bi se ukvarjali zgolj s kmetij-

stvom. Po površini je največja v občini, kar dve tretjini površine pa je hribovite z velikimi možnostmi za lesno industrijo.

Horjulčani se danes lahko pohvalijo, da so po široki družbeni akciji ohranili enotno teritorialno področje in razvili krajevno samoupravo do slehernega zaselka in krajana. V vseh naseljih uspešno delujejo vaški odbori, v večjih naseljih pa še dodatni odbori, kot so odbor za gradnjo domov, cest, kanalizacije, vodo- voda itd. Vse delo pa koordinira krajevna konferenca SZDL in organi KS. Večina družbenopolitičnih organizacij deluje enotno za celotno področje in lahko zapišemo, da so pokazale veliko aktivnost. Organizirano delo na športnih področjih je prisotno šele zadnji dve leti in pričakujejo, da bo še bolj zaživel.

Opaža pa se slabost, ker na tem področju delujejo kar tri osnovne organizacije ZK, med katerimi ni nikakršne koor-

Preskrba je nezadovoljiva

predvsem je izredno slabo organizirana preskrba. Za široko, a prometno nerazvito območje je le ena trgovina v Horjulu, ki posluje na klasičen način, očitno preskromna. Problema ne more rešiti niti skromna poslovalnica v Kurji vasi. Že v tem obdobju bi morala biti zgrajena nova samopostrežna trgovina v Horjulu in trgovski lokal na Vrzdencu. Že danes pa je očitno, da teh objektov v začetnem obdobju ne bo. Nasprotno pa so krajanje zadovoljni z gostinskimi uslugami, ki so v privatnem sektorju. Potrebno pa bo razvijati predvsem kmečki turizem, ki ima začetke v naselju Planina.

Drobno gospodarstvo kot obrtna dejavnost zasleduje sodobne tokove, predvsem s področja tehničnih vej. Primanj-

kuje pa obrtnikov za vsakdanja opravila, kot so: čevljarji, krojači, mizarji, frizer...

Prizadevanja za urejeno gradnjo

kljub že sedaj močni stanovanjski gradnji še vnaprej obstaja močan interes na tem področju. Krajevna skupnost se prizadeva gradnjo uskladiti s sprejetim planom in je za vse organizirane komplekse naročila urbanistično dokumentacijo. Očitno pa se do realizacije tega ne pristopi dovolj zbrano, saj je bilo zavrženih že nekaj predlogov bodočega izgleda kraja. Predvsem se s povečano zavidavo nakazujejo prostorski problemi v šolstvu in VVZ, ki sedaj sicer ustrezajo številu otrok.

Področje kulture je kar razgibano, zaželeno pa je, da se k tej dejavnosti pritegne še širši krog občanov. V ta namen se dograjuje dom na Šentjoštu, v Horjulu in Žazarju pa jih bo potrebno obnoviti.

Čeprav je velika večina aktivnega prebivalstva zaposlena v domačem kraju in Ljubljani, pa dejavnost s področja kmetijstva še veliko pomeni. Občanov, ki se ukvarjajo in živijo le od kmetijstva je sicer zelo malo, veliko pa se jih bavi s tem v prostem času. Krajanje še vnaprej želijo obdržati podeželski izgled domačega kraja, zato posvečajo dober del

sebno za nekvalificirano in kvalificirano delovno silo elektro, kovinske in lesne stroke.

Kmetijstvo je potrebno usmerjati

Na področju kmetijstva gre pričakovati še nadaljnjo usmeritev v živinoreji in gozdarstvu. Razen farme »Perutnine« Zalog na tem področju ni družbeno usmerjene kmetijske proizvodnje, zato si je krajevna skupnost za naslednje srednjeročno obdobje zadala nalogo utrjevanja kooperantskih odnosov. Skoraj vsa zemljišča so v privatni lasti in skrbno obdelana. Še naprej pa bo potrebno delati na izboljšavi zemljišč, ter predvsem v hribovitih predelih nuditi stalno pomoč, da obdržijo mlade, ki so še pripravljene delati na zemlji. Za horjulsko dolino je v delu projekt vodnega stanja, katerega rezultati in ugotovitve bodo vplivali na obdelavo kmetijskih površin. Tu je še posebno pereča ideja o akumulacijskem jezeru. Vsekakor pa bo potrebno arondirane površine v dolini pričeti bolj izkoriščati.

Vprašanje preskrbe občanov je zelo pereče. Tako za zadovoljitev potreb v naslednjih petih letih planirajo dograditev nove smaopostrežne trgovine v Horjulu, obnovitev trgovskega lokala v Kurji vasi, trgovsko poslovalnico v DDO Vrzdencu ter skladišče plina. Nadalje bi bilo potrebno posodobiti lokal za gnojila, krmila, drobna kmetijska orodja in železnino v Horjulu. Ker pričakujejo da se bo z novo samopostrežno trgovino razširila ponudba, v krajevni skupnosti ne planirajo novih potreb po gostinskih lokalih, mesnici itd. Vendar pa se bodo v skladu z možnostmi prizadevali za podružnico Ljubljanske banke...

Avtobusna povezava s slehernim zaselkom!

Glede na trenutno stanje in razvejnost terena je komunalno in prometno vprašanje eno najbolj odprtih. Prizadevajo si tudi zgraditi bencinsko centralo v Horjulu, omogočiti avtobusno povezavo do vseh naselij, ki imajo primerno cestno povezavo, postavitev prometne signalizacije v KS ter razširitev ali asfaltiranje več odsekov cestnega omrežja.

Nizko napetostno omrežje je bilo po nekaterih naseljih obnovljeno, izredno kritično pa je še vedno v naselju Zaklanec, Reženija, delu Vrzdencu in Horjulu.

Razvoj družbene in zasebne gradnje pa se bo razvijal po veljavnem urbanističnem programu. Za naselja Vrzdenc, Horjul in Podolnica je predvidena orgnizirana kompleksna gradnja, v drugih naseljih pa se z novogradnjo le dopolnjujejo obstoječi okoliši. Tako v naslednjih petih letih pričakujejo izgradnjo 245 stanovanjskih hiš, od tega v Horjulu kar 150. V tem pa ni zajeto usklajevanje vikendaških lokacij, katerih bo predvidoma 25.

Zavidljivo pa je rešeno otroško varstvo in osnovno šolstvo, tako prostorsko kot kadrovske. Seveda pa je že danes potrebno vzeti v obzir predvideni porast prebivalstva in s tem razširitev prosvetne dejavnosti.

Prav tako pa so krajanje zadovoljni tudi s splošno zdravstveno in zobozdravstveno zaščito. Le v oddaljenejših zaselkih bi jo bilo potrebno še bolj približati občanom, nakazujejo pa se tudi potrebe po nekaterih specialistih.

Tako lahko zaključimo, da smo po seriji obiskov po raznih krajevnih skupnostih našli sredino, ki kljub oddaljenosti od središča Ljubljane že ima v veliki meri zadovoljene vse potrebe sodobnega življenja, da pa se z nadaljnjim širjenjem kraja odpirajo nove in nove potrebe, s katerimi se bodo krajanje še vnaprej vsakodnevno spoprijemali.

ANDREJ SELAN

stvom. Po površini je največja v občini, kar dve tretjini površine pa je hribovite z velikimi možnostmi za lesno industrijo.

Horjulčani se danes lahko pohvalijo, da so po široki družbeni akciji ohranili enotno teritorialno področje in razvili krajevno samoupravo do slehernega zaselka in krajana. V vseh naseljih uspešno delujejo vaški odbori, v večjih naseljih pa še dodatni odbori, kot so odbor za gradnjo domov, cest, kanalizacije, vodo- voda itd. Vse delo pa koordinira krajevna konferenca SZDL in organi KS. Večina družbenopolitičnih organizacij deluje enotno za celotno področje in lahko zapišemo, da so pokazale veliko aktivnost. Organizirano delo na športnih področjih je prisotno šele zadnji dve leti in pričakujejo, da bo še bolj zaživel.

Opaža pa se slabost, ker na tem področju delujejo kar tri osnovne organizacije ZK, med katerimi ni nikakršne koor-

kuje pa obrtnikov za vsakdanja opravila, kot so: čevljarji, krojači, mizarji, frizer...

Pri komunalni ureditvi se odpirajo vedno nove zahteve. Čeprav je vodovodno omrežje razvejano do vseh naselij, pa je voda marsikje higiensko močno oporečna, omrežje samo pa je potrebno večjih in manjših popravil. V naselju Horjul so prvo fazo kanalizacije iz samoprispevka že dogradili, drugo fazo pa nameravajo končati letos. Za nekatera druga večja naselja pa bo o gradnji kanalizacijskega omrežja potrebno kaj kmalu resno razmišljati. Tudi PTT omrežje je razvejano do slehernega naselja, dejstvo pa je, da so zahteve občanov vse večje in večje, kar velja tudi za cestno omrežje, vendar so cestišča zaradi hribovitosti terena zelo slabe kvalitete. V potrdilo navedenemu služi tudi dejstvo, da je mnogo cest primerno le za enosmerni promet, saj je

pozornosti čuvanju kmetijske in gozdne površine. Spremembe namembnosti tako usmerjajo na obdelovalno nekoristne površine. S tem bodo prispevali k zaščiti narave, čistejšemu zraku in okolju.

Sodeč po dosedanjih raziskavah bo razvoj krajevne skupnosti v naslednjem obdobju sila razgiban. Predvsem je pričakovati hitrejši porast prebivalstva, še posebno na nižinskem delu kraja in z dotokom občanov izven te krajevne skupnosti. Zaradi tega se bo še povečala struktura zaposlenih v gospodarstvu in družbenih dejavnostih. Tako bodo v naslednjih petih letih odprli predvidoma kar 222 delovnih mest, od tega kar 100 v »Iskri« Horjul z dograditvijo novih prostorov. Iz tega je razvidno, da se bo celoten porast prebivalstva lahko zaposlil v domačem kraju, pritegniti pa bo potrebno še del doslej zaposlenih izven matične krajevne skupnosti. To velja še po-